

Пропозиції і коментарі Української кліматичної мережі щодо методології [P]еволюційного сценарію розвитку енергетичного сектору України, презентованої під час круглого столу 9 грудня 2016 року.

Методологія знаходиться за посиланням:

<https://drive.google.com/file/d/0B5FD0GMWAPOFWW9ORC1Sd0JLQVU/view>

Пропозиції по процесу обговорення методики розробки сценарію

1. Для обговорення варто використовувати сучасні технології: коментування у гугл-документі, гугл-групи, скайп-дзвінки тощо. Можна призначати 2-3 дні для коментарів від зацікавлених сторін, потім 1 день для відповідей розробника. Провівши кілька таких сесій можна виявити найбільш нагальні питання, по яким варто організувати скайп.

Коментарі до врахування

1. Україна є суб'єктом впливу політики ЄС. Сценарій має враховувати можливі наслідки відомих на сьогодні рішень ЄС у сфері енергетичної політики для економіки України. Ціни на нафту. Пропонований в методиці ріст цін на нафту дещо сумнівний, поточна ціна на нафту суттєво відрізняється від ціни у базовому сценарії. Міжнародна енергетична агенція у своєму MEDIUM-TERM OIL MARKET REPORT 2016 <https://www.iea.org/Textbase/npsum/MTOMR2016sum.pdf> наводить перелік чинників, які впливатимуть різним чином на ціну та не наводить прогнозів щодо ціни. З нашої точки зору, вибір сценарію, у якому ціни на нафту будуть вищими від реальних, призведе до невірних оцінок розвитку ВДЕ та поліпшення енергоефективності. У свою чергу, це зробить [P]еволюційний сценарій розвитку енергетичного сектору України документом, який не відобразить існуючий стан речей та не слугуватиме документом для формування політичного порядку денного.
2. У сценарії, що розробляється, потрібно врахувати вартість екосистемних послуг. Без врахування цього чинника, вугільний та атомний сектори, ймовірно, будуть економічно більш привабливими.
3. Ймовірно, існуюча оцінка біоенергетичного потенціалу не враховує принципів сталого ведення лісового та сільського господарства оскільки такі принципи не відображені у відповідному законодавстві. Зокрема, необхідно залишати мертву деревину в лісах. Сценарій має спиратися на такі проєкції розвитку, які відповідають цілям сталого розвитку.
4. Сценарій має враховувати появу та розвиток сучасних технологій управління попитом, як то: поширення двозонних і тризонних лічильників, встановлення акумуляторів електрики, зміну поведінкових звичок під впливом диференціації нічного і денного тарифів.

5. Сьогоднішні прогнози розвитку відновної енергетики (зокрема WEO) вже зараз нижчі ніж реальні тренди. Тому вважаємо, що у сценарії має бути використано найбільш оптимістичний сценарій розвитку ВДЕ у світі.
6. Сценарій пропонує використання газифікації викопного палива. Ці технології не є кліматично-нейтральними, тому пропонуємо не розглядати їх у цьому сценарії.
7. Тіньовий сектор економіки не відображений у статистиці, тому неможливо врахувати його у сценарії. Разом з тим, вважаємо за важливе зробити припущення (нехай навіть на основі особистих думок декількох експертів) щодо його впливу сценарій 100 ВДЕ для України.

Запитання до розробника:

1. Чи враховує базовий сценарій зовнішньополітичні зобов'язання щодо енергоефективності і скорочення викидів?

Голова Української кліматичної мережі

Ілля Єременко